

Сергій
УХАЧЕВСЬКИЙ

СТІНА. ОСІННІ ІЛЮЗІЇ

 Богдан

ББК 84(4Укр)-5(2)
У89

Серію “Український детектив” засновано 2009 року

Ухачевський С.

У89 Стіна. Осінні ілюзії. Детективні повісті. —
Тернопіль: Богдан, 2009. — 384 с. —
(Серія “Український детектив”).

ISBN 978-966-10-0922-5

Бійки і пиятики, стрілянина і крадіжки, шантажі та погрози — ось та калейдоскопічна атмосфера, в якій живуть і борються герої детективних повістей “Стіна” та “Осінні ілюзії”, події котрих розгортаються наприкінці 80-х років після розпаду Радянського Союзу.

ББК 84(4Укр)-5(2)

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора та видавництва.*

ISBN 978-966-10-0951-5 (серія)
ISBN 978-966-10-0922-5

© Видавництво “Навчальна
книга – Богдан”, макет,
художнє оформлення, 2009
© Ухачевський С., 2009

СТІНА

ПОВІСТЬ

*... ці баби, що пропахли сечею і потом,
раковидні туманності ліжок двоспальних,
ці чесноти чужі, що купуються оптом
по “троячці” за кожну, ця фальш поминальних*

*посиденьок, застіль і чорт знає чого ще,
ці зачумлені морди пролетаріату,
ці школярки у міні, ці спльовані площі,
це високе мистецтво балакати матом,*

*ці, мов ями помийні, парки культури,
де зустрінеш усе — від пляшок до гандонів,
ці зашмаркані діти, ці пси і ці мури,
і прапори, прапори, прапори червоні!..*

Б. Щавурський

1

Ліда не хотіла, щоб він, чекаючи, нервував... Тому, нашвидкуруч перекусивши, зняла шкільну форму, одягнула джинси, светр, теплу куртку і вибігла з квартири на вулицю. Тролейбусна зупинка була поруч з будинком, але дівчина поспішно зиркнула на годинника і зупинила таксі, що саме над'їхало. Зручно вмостилася на задньому сидінні, сказала адресу і пригадала: вранці їй здалося, що саме сьогодні повинно щось трапитися...

Минав урок за уроком, перерва за перервою, але нічого не ставалося. День був буденним та нудним. За вікном класної кімнати лив дощ, — одноманітно і монотонно, хоч календар на стіні переконував, що сьогодні вже третє грудня 1982 року. Вуличні пейзажі навіювали нудьгу. Мокрі від двотижневої зливи будинки, голі кістяки дерев, брудний від перегнилого листя асфальт і мертві газони не милували око... Кожен урок погрожував двійкою. У класах докучливо миготіли лампи денного світла, і від усього цього створювався мерзенний настрій.

Напевно, негода брала реванш за ті сонячні дні, які подарувала осінь. Глянеш на це сталеве небо —

і просто-таки вити хочеться від порожньої нудьги, нав'язаної невдалою зимою, а також і тим (напевно, більше від іншого), що Віктора немає поряд...

Дивно це, — два тижні, відколи він поїхав на свої спортзбори, і два тижні лле, як із відра. Через цю кляту неgodу і з дому не вийдеш. Сидиш довгими вечорами у чотирьох стінах, ганяєш у голові думки, щось пригадуєш, мрієш... міркуєш... Їхні стосунки зайшли надто далеко... А все почалося з банальної зустрічі на міжшкільних змаганнях із туризму; вона тоді закінчувала восьмий клас, він — дев'ятий. Романтичні вечірні багаття, пісні під гітару, перші відверті та наївні розмови про життя, про майбутнє... У ті хвилини Віктор Лисак видався їй звичайним хвальком, який, більше не сподіваючись на зустріч, розповідає про себе байки. Говорив про те, що він — майстер спорту з велоспорту, постійний відвідувач барів, забіяка, картяр і, між іншим, — ловелас... Мовляв, знається з “крутими чуваками”, зустрічається з досвідченими жінками і таке інше. Звичайно, у юному віці дівчатам подобається саме такий тип хлопців, вони здаються більш дорослими, не те, що однокласники. Хоча Ліда вірила не кожному слову Віктора, але вважала, що в його побрехеньках є частка правди... Тоді він їй просто сподобався.

Вдруге зустрілися на репетиції до свята Першого травня, яка відбувалася на міському стадіоні. Він був одягненим у дорогий спортивний костюм та іноземні кросівки; кидаючи виклик учителям, потай кунив у рукав. Привіталися, Віктор провів її додому. А через кілька днів — і сама демонстрація. Не вельми тверезі старшокласники, несучи транспаранти, вигукували

жити, як нормальна людина, і купити все своє вошиве Управління внутрішніх справ від підвалу до горища — чим не кар'єра?..

— Ну-ну, перестань, — підвищив голос капітан, — узагалі, ти поводишся останнім часом так, наче ми — приятелі.

— Що ти, їй-богу! — сказав іронічно співрозмовник і налив у чарки коньяку. — Давай краще вип'ємо за те, щоб ця справа у нас вигоріла.

— Як на мене, варто спочатку з ним поговорити по-людськи. Спробуй...

— Міцний горішок, скільки не б'юся, нічого не можу зробити... Знахабніло щеня. У такого кліщами нічого не видереш. Та й бояться його мої пацани, одне слово — відморозок.

— Коли ви востаннє бачилися?

— Давненько...

— Послухай... Один нас підвів, ми неправильно розрахували. Тепер, щоб не напороти гарячки, з цим типиком треба працювати обережно, не під'їжджаючи на блатній козі. Невже у нашого приятеля немає слабінки?

Співрозмовник випив і відказав:

— У всіх є, і у тебе, і у мене.

— ...Розумієш, коли за нього візьмуся я, ми нічого не доб'ємося, тим більше, що у себе на роботі я повинен дотримуватися заведеного порядку... А коли він раптом почне говорити, що треба і не треба? Га? Коли справу передадуть іншому? Я ж ще не купив управління від підвалу до горища.

— На жаль...

Капітан перехилив чарку, проте організм відмовлявся сприймати спиртне. Міліціонер давився, намагаючись перебороти блювотні рефлексі і залити в горлянку коньяк. Сусід гидливо відсунувся і приготував про всяк випадок серветку, але той таки ковтнув спиртне, поспіхом запив водою і подивився на співрозмовника вираженими червоними очима.

— Вчора перепив, не йде... — сказав хрипко.

— Знаєш, я би краще взагалі не пив, ніж так щодня мучитися.

— Пішов ти! Буде він мене вчити... ху, здається, попускає...

— То що кажеш робити? Кинути його в підвал і — пальці в двері?

— У нього батьків немає?.. Зате є дівка... У тебе голоти ціла бригада, пустить її *по колу*, якщо відмовиться від наших пропозицій.

— Він все-таки свій пацан, наш... *По поняттям* це — *западло*.

— Колись я чув від старого вуркагана класну фразу: “Поняття — комплекс правил, за якими лох завжди неправий”. Сьогодні й починайте, друже мій. Часу в нас обмаль, за тиждень зустріч... А коли він справді такий дубовий, за справу візьмуся я... Наливай, мені ще на роботу треба.

1

Роман повернувся додому, як звичайно, — о третій. Настрою не було. На перерві відбулась чергова важка розмова з директоркою школи. Хто б тільки знав, як вона йому надокучила! Ці нескінченні повчання,

Епілог

Тетяна Василівна залишилася живою. Вона розрахувалася з роботи і повернулася додому в Стрий. Там народила сина. Через місяць після пологів до неї приїхав Ковальчук і розповів про останній візит Романа.

Ще через день він завітав до Ольги, щоб привітати її з новонародженим. Відтоді обом — і Тетяні, й Ользі — щомісяця приходили значні суми грошей у карбованцях через пошту, а якісь невідомі люди приносили долари... З'явилася легенда про те, що Роман живий.

Десять тисяч доларів Мирослав від імені Романа дав на відновлення церкви і, розповівши священникові історію короткого життя покійного, попросив помолитися за його душу. А ще — збудував пам'ятник на могилі Романа, а на річницю смерті влаштував з однокурсниками поминки в одному з улюблених ресторанів Василишина.

Могили Романа і Людмили Білецької були поряд... Можливо, їхні душі з'єднаються на небесах або в майбутньому житті, якщо таке існує.

Естера Яківна померла від інсульту перед Різдвом — через три місяці після Романової смерті. Серед ночі вигукнула: "Не може цього бути!" — схопилася за серце і до тями більше не приходила. Її чоловік, який також натерпівся від характеру Естери Яківни, через якийсь час за чаркою сказав товаришам: "Хлопці, про покійних погано говорити — гріх, але я буду не я, коли це не чорт мою мегеру забрав"... Підпила компанія почала допитуватися, чому він так сказав, але той лише хитро підморгнув, та нічого не пояснив.

У 1995 році, коли сини Ольги та Тетяни пішли до школи, вони отримали повідомлення, що на ім'я дітей у швейцарському банку лежить по сто п'ятдесят тисяч доларів. Якись невідомі люди влаштували зустріч обох жінок, так вони зустрілися вдруге і відкрили для себе, що їхні діти — брати. Вся ця історія зміцнила їх у вірі, що Роман живий. Але то, звичайно, була справа рук Ковальчука, який на той час завдяки Романовим грошам став поважним бізнесменом, депутатом, а оскільки сімейне життя у нього не склалось, ще й лікарі повідомили, що не може мати дітей, Мирослав і підтримував легенду про Василишина та піклувався про його нащадків.

В архівах КДБ залишилася копія Романового листа до батька:

“Таточку! Я до останньої хвилини життя дякуватиму тобі, що ти навчив мене бути людиною. Це важка ноша, але я не зганьблю ні свого прізвища, ні тебе. Я несу її.

Я не хотів би зараз бути у тій ситуації, в якій опинився. Хотів би вчитися, щоб потім приносити користь людям, Україні, але все повстало проти мене, і я не можу вчинити по-іншому. Пробач мене, безпутного, і прощай. Може, і Бог мені простить. Лише на це сподіваюся.

А може, я просто народився не у свій час?”

1989-95, 1999-2000 рр.

ЗМІСТ

Стіна	3
Осінні ілюзії	163

Літературно-художнє видання

УХАЧЕВСЬКИЙ Сергій

Серію “Український детектив” засновано 2009 року

**СТІНА
ОСІННІ ІЛЮЗІЇ**

Детективні повісті

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Донара Пендзей*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Комп'ютерна верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 28.08.2009. Формат 70×92/32.

Папір офсетний. Гарнітура Galleon.

Умовн. друк. арк. 20,16. Умовн. фарбо-відб. 20,16.

Видавництво “Навчальна книга – Богдан”

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66

publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 9789661009225

9 | 789661 | 009225